

1. *Međunarodni znanstveno-stručni kongres
Udruge medicinskih sestara i medicinskih
tehničara Zdravstvene njege u kući*

POTREBE PROMOTIVNO/PREVENTIVNOG
DJELOVANJA OD NIVOVA LOKALNE
SREDINE

Diplomirani medicinski tehničar

Adnan Balić

BiH Sarajevo

Opatija

27. do 30. 04. 2023.

Uvod: Prevencija

- ▶ Prevencija kao važan segment unapređenja zdravlja predstavljala je oduvijek izazov za zdravstvene radnike, pa je tako davne 1240. godine ljekar Henry De Brancton rekao: „Gram prevencije vrijedi kao kilogram liječenja.“
- ▶ Prevencija bolesti i promocija zdravlja fokusira se na cilj koji predstavlja održavanje zdravlja ljudske populacije.
- ▶ Praestat cautela quam medela - “Bolje spriječiti, nego liječiti“ jeste izreka kojom se vode zdravstveni radnici kroz svoj posao od davnina.

Uvod: Prevencija

- ▶ Prevencija bolesti je aktivnost usmjerena na eliminaciju ili svođenje na minimum uticaja bolesti, kao i usporavanje napredovanja bolesti i nesposobnosti.
- ▶ Društvena zajednica preko organizovanih sistema zdravstvene zaštite stanovništva trebalo bi da utiče na promjene u ponašanju pojedinaca, tako i društva kao cjeline, kako bi se smanjili rizici nastanka hroničnih nezaraznih bolesti i drugih bolesti koje se mogu prevenirati.
- ▶ Medicina visoke tehnologije, na žalost prevenciju stavlja u drugi plan.
- ▶ Mnogi faktori rizika kao što su pušenje, loša ishrana, gojaznost, alkohol i hronični stres zajednički su za masovne nezarazne bolesti.

Postupci

- ▶ Postoje dva pristupa prevenciji. U zavisnosti na cilj djelovanja dijele se na individualni i populacioni pristup.
- ▶ Sama riječ individualan govori da je ovaj pristup usmjeren na pojedinca u otkrivanju i tretmanu osobe pod visokim rizikom.
- ▶ Populacioni je usmjeren ka zajednici u cjelini. Dopunjuju jedan drugog, ali je populacioni sveobuhvatniji i djelotvorniji.
- ▶ Promocija zdravlja je proces osposobljavanja ljudi da povećaju kontrolu nad svojim zdravljem i unaprijede ga.

Postupci

- ▶ Veliku ulogu u tome ima nivo Primarne zdravstvene zaštite, odnosno timovi Porodične medicine jer rade sa registrovanim građanima i imaju pristup općoj populaciji.
- ▶ Rezultat TOM / PM ogleda se u svakodnevnom radu sa građanima svih starosnih grupa.
- ▶ Taj rad obuhvata sistematske preglede školske djece, preventivne preglede u sklopu Programa prevencije masovnih nezaraznih bolesti, edukativna predavanja i individualna savjetovanja.

Prikaz teme

- ▶ Primordijalna prevencija podrazumijeva stvaranje takve sredine da nema uslova za nastanak riziko faktora za određenu bolest koju želimo prevenirati. Ona podrazumijeva i određeni socijalno – ekonomski status stanovništva, kao i određeni nivo svijesti društva. Podrazumijeva određeni nivo znanja opremljenosti i djelovanja sistema zdravstvene zaštite.
- ▶ Primordijalna prevencija jednostavno znači stvaranje takvog društvenog miljea u kome osoba neće ni početi pušiti, neće primjenjivati nepravilnu ishranu i provoditi će fizičku aktivnost, jednostavno imati će uslove da vodi zdrav stil života.
- ▶ Za ovaj vid prevencije trebalo bi da je direktno uključena i sama država.

Zaključak

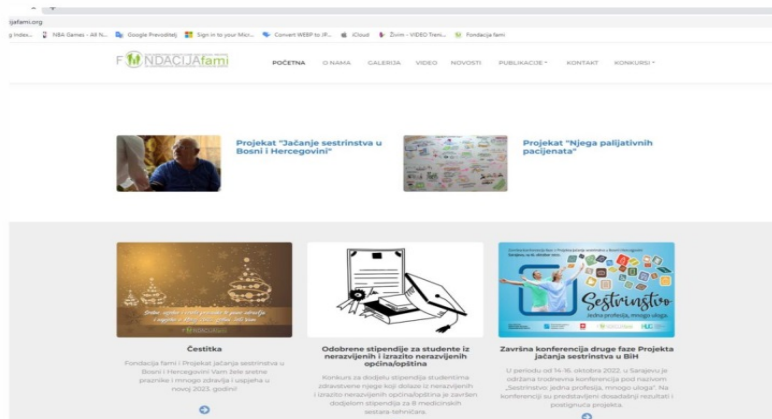
- ▶ Primarna prevencija je prevashodno usmjerena na zdrave osobe. Ona podrazumijeva uklanjanje rizika/uzroka bolesti i unapređenje opšteg zdravstvenog stanja populacije kako bi se spriječio nastanak bolesti.
- ▶ Dobar primjer primarne prevencije kod suzbijanja zaraznih bolesti je vakcinacija, a kod hroničnih bolesti je uklanjanje rizičnih faktora, kao što su pušenje, gojaznost, nedostatak fizičke aktivnosti, stres, nezdrava ishrana, zloupotreba alkohola i razna rizična ponašanja vezana za seksualno prenosive bolesti.
- ▶ Provođenje uspješne primarne prevencije zahtijeva razvijanje javno zdravstvenih programa kako na lokalnom tako i na nacionalnom nivou.

Učešće na konferenciji je dijelom podržao Projekat jačanja sestrinstva u Bosni i Hercegovini sredstvima Vlade Švicarske.

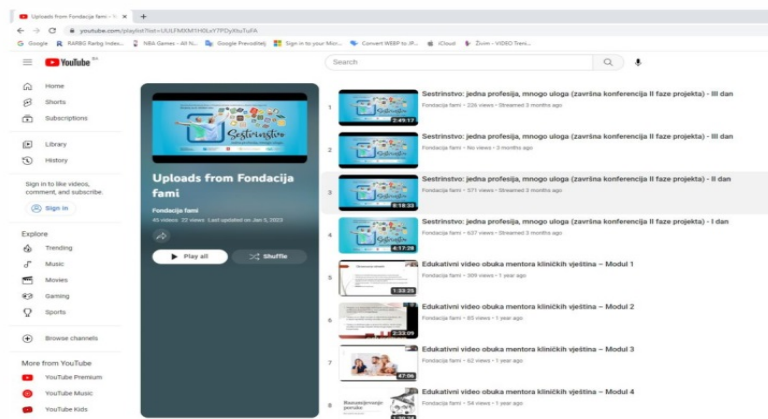
Više o projektu možete saznati na:

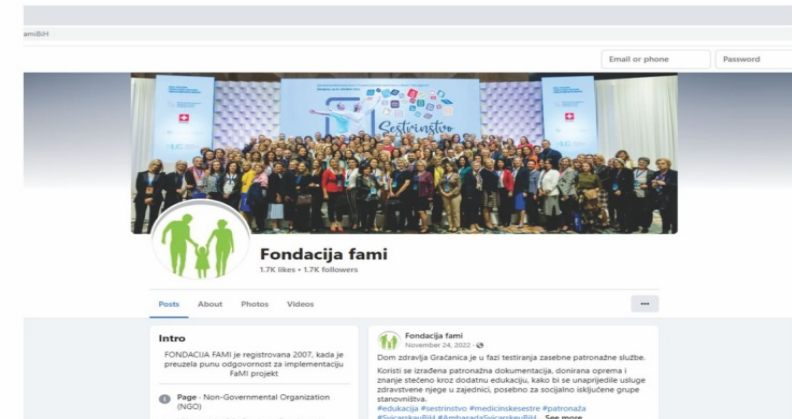
www.fondacijafami.org

www.youtube.com/playlist?list=UU_LFMXM1H0LxY7PDyXtuTuFA

facebook.com/FondacijafamiBiH

Gracias

Dziękuję

Obrigado

Ačiū

Dank u

Kiitos

Grazie

Ďakujem

Благодаря Ви

Tak

Děkuji

Vă mulțumim

Hvala vam

Tack

Grazzi

Paldies

Aitäh

Köszönöm

Hvala

Vielen Dank

Merci

Σας ευχαριστούμε

Go raibh míle míle maith agaibh